

Bevindingen en advies marktopstelling Kerkbrink Breukelen

Opdracht

Het uitvoeren van een onafhankelijk onderzoek om te inventariseren of er voor de duur van de Coronamaatregelen mogelijke alternatieven zijn voor de indeling van de markt op de Kerkbrink te Breukelen, waardoor er meer ruimte ontstaat voor terrassen van de horeca.

De uitvoering vindt plaats door een vertegenwoordiger van de horeca ter plaatste in de persoon van de heer H.Verwoerd, hierna “de horeca”, een vertegenwoordiger van de markt in de persoon van aanvankelijk de heer P.Nap en naderhand de heer J.Klabbers, hierna “de markt” en als onafhankelijk voorzitter ondergetekende mr. F.W.H.van den Emster.

Indien de commissie niet tot een gemeenschappelijk gedragen conclusie komt, is de voorzitter door de gemeente gemachtigd alleen een bindend advies uit te brengen.

Uitgangspunten

- De gemeente heeft besloten dat de markt niet wordt verplaatst naar een andere locatie.
- De gemeente heeft besloten, dat de tijden van de markt niet worden gewijzigd; op de vrijdag is de eindtijd 17 uur en moet de markt om 18 uur ontruimd zijn.
- Er wordt bij de eventuele alternatieven ook voldaan aan de RIVM-richtlijnen, waaronder die van de afstand van 1,5 m.
- Er wordt rekening gehouden met de bedrijfsvoering van de markthandelaren en van de horeca ter plaatse.

Aanpak

De commissie is viermaal bij elkaar gekomen, op 21 juli, en 12, 21 en 28 augustus 2020. Bij alle bijeenkomsten waren vertegenwoordigers van de gemeente aanwezig, die de verslaglegging hebben verzorgd. De verslagen zijn eerst in concept voorgelegd aan de horeca en de markt en na eventuele aanpassing vastgesteld door de voorzitter. Op beide laatste data heeft de commissie de markt bezocht en heeft de voorzitter zich laten voorlichten door de marktmeester.

Bijeenkomst van 21 juli

Tijdens deze bijeenkomst hebben de leden zich aan elkaar voorgesteld en zijn ten behoeve van de voorzitter door de horeca en de markt de respectievelijk ingenomen standpunten toegelicht.

De commissie had onder meer ter beschikking het B&W Voorstel van 10 juli 2020, een tekening gedateerd 29 september 2019 van de normale marktopstelling en een schets van de Corona-opstelling van de marktkramen. Vier kramen, de nrs. 1, 7, 8 en 23 zijn in onderling overleg door de markthandelaren verplaatst naar de Hazeslinger.

De markt heeft onder meer aangevoerd, dat de vier kramen die naar de Hazeslinger zijn verplaatst een omzetsderving van ongeveer 50% hebben, de horeca heeft niet kunnen aangeven wat de omzetsderving is van de beperkte terrasruimte door de markt op vrijdagmiddag.

De horeca heeft onder meer aangevoerd, dat de aanwezigheid van (bedrijfs)auto's op de markt niet alleen ontsierend is, maar dat die auto's niet op de markt behoeven te staan en op de Hazeslinger kunnen worden geparkeerd na de opbouw van de kramen.

De markt is het met de horeca eens, dat de auto's ontsierend zijn, maar geeft aan, dat daartoe een bedrijfsmatige noodzaak is voor bijvoorbeeld koeling en/of opslagruimte. Ook voor het tijdig afbreken van de kramen is het noodzakelijk, dat de auto's niet te ver weg staan, omdat dan de markt niet in één uur kan worden afgebroken.

De horeca geeft in de afgelopen tijd herhaaldelijk aan de gemeente te hebben gevraagd om informatie over de, aan de markthandelaren verstrekte vergunningen, waarbij het niet alleen gaat om de breedte van de kraam, maar ook om de diepte.

Door de vertegenwoordigers van de gemeente wordt daarop op verzoek van de voorzitter en toelichting gegeven. Sinds de gemeentelijke fusie heeft de voormalige Gemeente Breukelen geen vergunningenstelsel meer. De markthandelaren betalen op grond van de Marktverordening een vergoeding afhankelijk van de breedte van kraam en er is geen beleid ten aanzien van de diepte van de kraam.

De horeca heeft nog aangegeven, dat de Gemeente Utrecht gebruik maakt van software om een zo efficiënt mogelijke opstelling van de marktkramen te bepalen.

De gemeenschappelijke uitkomst van deze bijeenkomst is – voor zoveel nog van belang – , dat de gemeente met behulp van de, door de horeca genoemde gespecialiseerde software de markt op de Kerkbrink laat inmeten, met inbegrip van het aanwezige straatmeubilair, en verschillende scenario's laat tekenen om de markt zo efficiënt mogelijk in te delen. Daarbij wordt ook gekeken wat de ruimtewinst is als de auto's niet meer op de markt blijven staan.

Bij ruimtewinst wordt eerst bekeken of de vier kramen van de Hazeslinger gezamenlijk terug kunnen worden geplaatst en zo niet, of dan meer ruimte aan de terrassen van de horeca kan worden gegeven.

Na deze bijeenkomst is de gemeente gebleken, dat de gespecialiseerde software, die door de horeca is genoemd, niet bestaat. Wel bestaat er software, waarmee handmatig op basis van in te tekenen gegevens heel precies een markt kan worden gevisualiseerd.

In overleg met de gemeente heeft de voorzitter erin toegestemd dat aan twee ter zake kundigen gevraagd zal worden over de opstelling van de markt te adviseren.

Bijeenkomst van 12 augustus

Bij deze bijeenkomst lagen de adviezen van de heer F.van Kleef, Unithoofd Markten en Havens van de Gemeente Utrecht, en van de heer Th.J.de Jongh, oud-marktmeester van diezelfde gemeente voor. Beide adviezen liggen in elkaars lijn en komen erop neer, de huidige opstelling aan te houden.

De horeca kan zich in het geheel niet in de adviezen en de wijze waarop deze tot stand zijn gekomen, vinden; het proces, dat wordt doorlopen neigt naar partijdigheid en sinds de start daarvan heeft de horeca alleen maar tegenwerking gehad. Ook stelt de horeca voor een proefopstelling te maken.

De gemeenschappelijke uitkomst van deze bijeenkomst is, dat de tekenaar van de Gemeente Utrecht zal worden gevraagd samen met de marktmeester van de gemeente Stichtse Vecht de markt in te tekenen, uitgaande van de bestaende/actuele breedte- en dieptematen en met inachtneming van de RIVM-richtlijnen, de geldende veiligheidseisen en de afspraken, zoals die op 21 juli zijn gemaakt.

De horeca en de markt zijn hierbij aanwezig om input te geven en er zal ambtelijke ondersteuning zijn vanuit de gemeente.

Bijeenkomst 21 augustus

Bij deze bijeenkomst lagen de gemaakte tekeningen voor, één met en één zonder auto's. Op de tekeningen staan geen maten, maar duidelijk is, dat er geen ruimte is om de vier kramen van de Hazeslinger terug te plaatsen en dat er ook niet veel ruimte ontstaat die extra kan worden gebruikt door de horeca.

Ook ligt voor een tekening, die gemaakt is in opdracht van de horeca. De horeca geeft aan, dat er ongeveer 2 m ruimtewinst is en dat dat nog steeds weinig is, zolang er geen concessies worden gedaan aan de opstelling van de markt. De horeca stelt, dat er ruimte komt als er met de kramen geschoven wordt en ook, dat alle auto's, met inbegrip van de koelwagens wegkunnen.

Na een rondgang over de vrijdagmarkt is de gemeenschappelijke uitkomst van deze bijeenkomst, dat aan de markthandelaren zal worden verzocht tijdens volgende vrijdagmarkt de niet voor hun bedrijfsvoering noodzakelijke auto's niet op de markt te plaatsen. Voor de bedrijfsvoering kunnen naar de mening van de voorzitter wel noodzakelijk worden geacht de koelwagen(s) en een auto met pasgelegenheid voor kleding; de beslissing of overigens nog auto's noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering wordt overgelaten aan de marktmeester.

De volgorde van de vaste plekken van de kramen moet worden gehandhaafd, terwijl dat niet noodzakelijk lijkt voor de rooilijn van de kramen; bekeken kan worden of verspringing van de kramen mogelijk is en of dat voldoende ruimtewinst oplevert.

De horeca geeft nog aan, dat er ruimte genoeg is als de gemeente besluit, dat nog twee kramen naar de Hazeslinger moeten worden verplaatst, maar de voorzitter heeft geconstateerd, dat dit voorstel buiten de opdracht van het college licht.

Bijeenkomst 28 augustus

Een rondgang over de vrijdagmarkt leert, dat een aantal, door de marktmeester voor de bedrijfsvoering van de markthandelaren niet noodzakelijk geachte auto's elders is geparkeerd.

De marktmeester heeft nog aangegeven, dat op last van de brandweer de kramen aan de winkelijde van de Kerkbrink tot aan de stenen rand mogen staan om de doorgang voor de brandweer ook op marktdagen mogelijk te maken.

De commissie heeft zich daarna nog kort beraden in Boom en Bosch.

De horeca heeft herhaald dit hele proces als partijdig te ervaren en sinds de start daarvan te zijn tegengewerkt, terwijl van de kant van de markt geen enkele concessie is gedaan.

De markt heeft herhaald, dat de vier handelaren aan de Hazeslinger een stevige omzetsdaling ervaren en dat de huidige opstelling kan worden gehandhaafd.

De voorzitter heeft daarop geconstateerd, dat de standpunten van de horeca en de markt onveranderd lijnrecht tegenover elkaar zijn blijven staan en dat hij, nu er geen gemeenschappelijk advies kan worden bereikt, van zijn bevoegdheid gebruik zal maken om alleen de gemeente van zijn bevindingen op de hoogte te stellen en van advies te dienen.

Bevindingen

Op voorstel van de horeca is bekeken of een andere opstelling van de kramen en het stallen van de niet noodzakelijke auto's een zodanige ruimtewinst oplevert, dat de terrassen van de horeca kunnen worden uitgebreid.

De gemaakte tekeningen, ook die van de horeca zelf, geven geen steun aan de opvatting van de horeca, dat een andere opstelling tot een door de horeca voor terrassen te benutten ruimtewinst leidt.

Ook de opstelling zonder de niet noodzakelijke bedrijfsauto's leidt tot dezelfde uitkomst. Ik heb mij daarbij, ondanks dat de horeca die in twijfel trekt, moeten baseren op de expertise van de marktmeester.

De horeca blijft betogen, dat er geen enkele auto op de markt hoeft te worden geparkeerd, maar zelfs als dat uitvoerbaar is, wordt daardoor onvoldoende door de horeca te benutten ruimte gecreëerd.

De beperkende omstandigheden daarbij zijn:

- De markt op Kerkbrink aan de winkelzijde mag op last van de brandweer tot aan de stenen rand staan, waardoor het opschuiven van de hele markt in die richting onmogelijk is.
- Tussen de kramen, waarvoor een strook van 1,5 m voor de klanten is uitgezet, en de terrassen moet ook nog een strook van 3 m vrij blijven.
- Ook als in de ruimte tussen de kramen, die met de achterzijden naar elkaar staan, geen auto's staan, is het opschuiven van de kramen aan de horecazijde richting winkelzijde niet mogelijk door de aanwezigheid midden op de Kerkbrink van lantaarnpalen en ander straatmeubilair, zoals stenen banken.
- Het verspringen van een enkele kraam met enkele meters vanaf de rooilijn - zoals de kledingkraam, die de auto met pasgelegenheid in opdracht van de marktmeester elders had geparkeerd - levert onvoldoende ruimte op om een terras met inachtneming van de RIVM-richtlijnen in te richten.

Mijn conclusie is, dat met alle ruimtelijke beperkingen geen alternatieve opstelling van de markt op de Kerkbrink voldoende ruimte oplevert, die voor RIVM-conforme terrassen kan worden benut.

Advies

De discussie tussen de horeca en de markt is bemoeilijkt door het gegeven, dat door de gemeente voor deze markt geen vergunningenstelsel wordt gehanteerd. Het enkele gegeven, dat een kraam een bepaalde breedte heeft, zegt niets over de diepte van de ruimte, die door die kraam mag worden ingenomen.

Bij een, door vele gemeenten gehanteerde, standaard diepte is voor ieder duidelijk of er wel of niet ruimte is voor een bedrijfsauto.

Mijn advies aan de gemeente is te komen tot een vergunningenstelsel voor de marktkramen, waarin breedte en diepte standaard zijn geregeld

Rotterdam, 28 augustus 2020

Mr.F.W.H.van den Emster